

JAK Z OWCZARNI, POWOZOWNI I OBORY ZROBIONO OBIEKTY EDUKACYJNE?

Barbara Czolnik

Abstrakt

Podworskie obiekty remontowane w OKL w Gołuchowie są adoptowane na cele edukacyjne. Dawna „Powozownia” jest miejscem stałej wystawy z zakresu przyrodniczych podstaw leśnictwa oraz miejscem wystaw czasowych. W byłej „Owczarni” urządzono wystawę techniki leśnej, a była „Obora” przekształcono w budynek edukacyjno-noclegowy. Sprzęt wystawienniczy stanowi tu po części realizację własnych pomysłów, a częściowo są to gotowe stelaże dostępne w handlu. Ekspozyty pochodzą zarówno z darów, zakupów jak i wypożyczeń. Pewne elementy plastyczne wystaw zlecane były pracownikom preparatorskim, fotograficznym, reklamowym, stolarskim, szklarskim i oświetleniowym. Remonty i wyposażenie obiektów dofinansowane zostały przez Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Słowa kluczowe: obiekt edukacyjny, wystawa czasowa, wystawa stała

HOW WERE THE SHEEPFOLD, CARRIAGE ROOM AND COWSHED TRANSFORMED INTO EDUCATIONAL PREMISES?

Abstract

Post manorial premises renovated in OKL in Goluchow are being adopted for educational purposes. Former carriage room is the place for permanent exhibition about natural basis for forestry and also hosts the temporary exhibitions. In former sheepfold the exhibition of forestry technology is settled, and former cowshed is transformed into a building serving educational and lodging needs.

Exhibition equipment comes partly from the realization of own ideas, and partly it consists of ready stands available on the market. Exhibits are either gifts, or purchase, or lease. Some artistic exhibition elements were ordered at preparatory workshops, photographic studios, advertising agencies or glass, carpenters or lighting shops. Complete renovation and equipment of the premises were partly financed by The National and Regional Fund for Environmental Protection and Water Management.

Key words: educational premises, temporary exhibition, permanent exhibition

Fot. 1. „Powozownia” i „Owczarnia”– Muzeum leśnictwa (fot. B. Czolnik)
Photo 1. “Carriage room” and “Sheepfold”– Forestry Museum

Zgodnie z konserwatorskimi zaleceniami zachowano tu pierwotny wygląd fasad budynków i niektóre elementy konstrukcji wewnętrznych. W murach zewnętrznych zostawiono dobrze zachowane fragmenty a zlasowane cegły wymieniono na nowe. Okna we wszystkich obiektach, choć współczesne stylem swoim naśladują oryginały z XIX w. Podobnie rzecz się ma z drzwiami zewnętrznymi w postaci wrót. We wszystkich obiektach założono nową dachówkę.

Jako pierwszy z wymienionych budynków odrestaurowano „Powozownię”. Obiekt ten został wyremontowany w 1999 roku. Jest to obiekt muzeum leśnictwa przeznaczony na stałą ekspozycję z zakresu Przyrodniczych Postaw Leśnictwa. Wystawę tą urządzono na dawnym strychu „Powozowni” obudowując stelażem konstrukcje dachowe. Wymieniona wystawa nosi tytuł: „Spotkanie z lasem” i ekspozycyjna jest w trzech pomieszczeniach. W pierwszym z nich zwanym salą zieloną zobaczyć można współczesne księgi drzew leśnych, rośliny dna lasu kilku typów siedliskowych, naturalne preparaty profili glebowych oraz trzech podstawowych typów próchnicy. Są tu również makiety rezerwatu leśnego, obszaru równowagi biologicznej oraz obszaru ekologicznego zagrożenia. Dużą atrakcją tej wystawy są dioramy urządzone na tzw. łączniku. Jedna z nich przedstawia grąd środkowoeuropejski w aspekcie wiosennym, a druga, na której trwają prace aranżacyjne przedstawia świerczynę borealną w aspekcie zimowym. W trzecim pomieszczeniu zwanym salą czerwoną ekspozycyjnych jest 256 leśnych gatunków roślin, zwierząt i grzybów z „Polskiej Czerwonej Księgi”. Cała wystawa jest projektem autorskim pracowników OKL, a jej konstrukcja opiera się na aluminiowym stelażu zakupionym specjalnie na ten cel. Na parterze „Powozowni” znajdują się sale wystaw

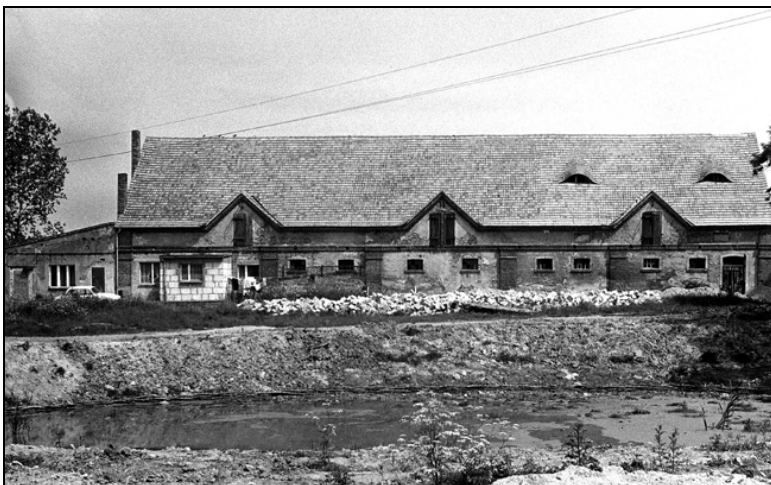
czasowych, sklepik, szatnia oraz podręczne magazynki muzealne. Jedną z tych sal, zwana kolumnową, pełni rolę sali wielofunkcyjnej. Zrekonstruowano w niej kolumny drewniane podtrzymujące drewniany strop. Zachowały się tu również ściany z cegieł oraz zabytkowe żłoby końskie. W sali wystaw czasowych odrestaurowano zabytkowe sklepienie kolebkowe wykonane z czerwonej cegły, co dodaje uroku temu pomieszczeniu.

Drugim z kolei odrestaurowanym obiektem podworskim jest dawna „Owczarnia”. Budynek ten wyremontowano w 2005 roku. Jego wnętrze zostało przemodernizowane stosownie do potrzeb muzealnych. Jedną trzecią budynku została pozabawiona strychu, ponieważ urządzono tu wystawę wielkogabarytowego sprzętu stosowanego w leśnictwie. Na dwóch trzecich zbudowano antresolę, na którą może wjeżdżać zamontowany dźwig dla wózków inwalidzkich. Cały budynek wypełniony został wystawą techniki leśnej, której powierzchnia wynosi 1700 m². Wystawianych jest tutaj ponad tysiąc eksponatów z zakresu hodowli lasu, nasiennictwa, szkółkarstwa, transportu leśnego, ochrony lasu, użytkowania lasu oraz zarządzania gospodarstwem leśnym. Znajduje się tu także ciekawa ekspozycja makiet dawnego przemysłu leśnego oraz liczne przykłady wszechstronnego zastosowania drewna. Aranżacja wystawy jest pomysłem autorskim zespołu pracowników OKL. Własnego pomysłu są tu również sprzęty wystawiennicze, wykonane z drewna. Ciekawą ozdobą wnętrza „Owczarni” są filary obudowane pleksi i wypełnione szyszkami i żołądziami. Oba opisane budynki połączone są szklanym łącznikiem stanowiąc spójny ciąg dla zwiedzających.

Trzecim obiektem podworskim jest dawna „Obora”, wyremontowana w 2007 r.

Fot. 2. „Obora”– obiekt edukacyjny (fot. B. Czolińnik)
Photo 2. “Cowshed”– educational building

Fot. 3. „Obora” – stan przed remontem (fot. archiwum OKL w Gołuchowie)
Photo 3. “Cowshed” – condition before renovation

Budynek ten został zmodernizowany zgodnie z przeznaczeniem na cele konferencyjne dydaktyczne i noclegowe. Na parterze dawnej „Obory” stworzono salę konferencyjną na 100 osób, zaplecze kuchenne oraz 10 pokoi gościnnych. Dawny strych zamieniono na salę dydaktyczną oraz pokoje gościnne. W sali dydaktycznej znajduje się aneks komputerowy z dwudziestoma stanowiskami podłączonymi do internetu. Pośrodku sali znajduje się audytorium na 40 osób, a po jego prawej stronie urządzono część ćwiczeniową z meblami wypełnionymi pomocami dydaktycznymi. Sala ta jest wyposażona w nowoczesny sprzęt audiowizualny oraz obserwacyjny. Ozdobą tej sali jest podłoga zaprojektowana we wzory przypominające sylwetki drzew. W budynku tym znajdują się 22-osobowe pokoje, w tym 2 apartamenty. Na piętro prowadzą schody oraz winda przystosowana do przewozu wózków inwalidzkich.

Wszystkie budynki podworskie otacza dziedziniec z terenami zielonymi, parkingami oraz siecią wybrukowanych dróg dojazdowych. Jest to znakomite miejsce nadające się do organizacji zarówno imprez masowych jak i kameralnych, targów, konferencji, szkoleń i zielonych szkół. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie zaprasza w swoje podwoje.

Barbara Czolnik
Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie
abies2@interia.pl